

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: esütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyenlő száma ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelytől) intézendők.
Kiadóhivatal: Kézdi-Vásárhelytől az Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetéseknek az előfizetési pénzek küldendők.

Örök időkre.

A magyar nemzet szíve, a székes főváros lakossága az egész országhoz méltó módon iglatta be az április 11-iki nemzeti ünnepet. Népet boldogító, királyt örvendeztető vidám ünnepelése volt ez ama történelmi pillanat ötvenedik évfordulójának, amelyben királyi szentesítés által erősítették meg az 1848-iki törvényhozás felejthetetlen alkotásait, alkotmányunk alapjait, melyek a szabadságot és egyenlőséget a közélet alapelveivé tették. Ötvenedik visszatérte ama napnak, melynek gyümölcseit ma élvezzük s amely letette azt az alapkövet, melyen később a nagy és hatalmas Magyarország emelkedett.

A magyar nemzetnek valóban nagy oka van rá, hogy egész lelkével átengedje magát ennek a nemzeti örömmek, mert ez a nap azt a fordulópontot jelenti a magyar történelemben, amikor a nemzet a keleti viszonyok homályából kilépett a nyugati kultúra és civilizáció verőfényes világosságába. Ez már magában véve páratlan felszenteltségű örömnappal, melynek fenkölségét csak még az az egyetlen körülmény volt képes emelni, hogy ő felsége a király, Szent István koronájának viselője, maga tette e napot örömnappá és hogy személyesen eljött, hogy a magyar nemzeti ünnepet magyarjaival együtt közösen üljék meg és odaadással teljes hűségüket királyi jóakarattal, királyi kegygyel és páratlan alkotmányos érülettel viszonozza, mely érület soha egy

hajsza nyira sem engedte őt az esküvel megerősített alkotmánytól eltérni.

És így egyesülve, szíveiket egymáshoz szorítva, kezeiket egymásba téve, ünnepelték meg király és nemzet közösen április 11-nek ötvenedik évfordulóját s emelték örök időkre Magyarország nemzeti ünnepévé.

És az ünneplő sokaság az ünnepiesen disztett utcák tolongásában, a ritka nagy számban megjelent honatyák a trón lépcsőjén előtt, nép és képviselői, benső örömmel, végtelen lelkesedéssel voltak telve, mely lelkesedés a közvetlen érintkezést király és nemzet közt korábban aligha mutatta oly szívélyesnek s amely nagyon közel állt ahhoz a lelkesedéshez, melyben ez a páratlan nemzet életét és véréit feláldozza, királyáért harezol s vagy győz, vagy meghal.

A nemzet képviselői, élükön a két ház elnökei, tolmácsolták a király előtt a nemzet érzelmeit; nevükben Szilágyi Dezső, a képviselőház elnöke szölt, a leg hivottabb, hogy a nép nevében beszéljen, mint az érintkezés közvetítője nemzet és uralkodó közt.

És miként Szilágyi szavai viszhangra találnak az egész országban, úgy fog a királyi szózat is viszhangot kelteni minden szívben, amely hazafiásan dobog, mert minden magyar keblet kell, hogy meglegegedéssel töltsön el a király legújabb üzenete. Új fényben ragyog sz. István koronája I. Ferenc József felkent fején, aki igazi király a népnek, aki igazi

magyar király s a kinek királyi üzenete örömtüzet gyújtott a magyar szék városban s Budapest polgárságát hatalmas hódoló menetre indította.

Az örömtüzek, melyek Magyarországon nemzeti ünnepén, április 11-én a királyi várakat megvilágosították, messze elvetik fénysugaraikat ki az egész világba s nagy örömet varázsolnak a boldog alattvalók szívébe, a kik érzelmeik túlradásában e dörgő felkiáltásban egyesülnek.

Éljen a király! A valóban alkotmányos magyar király, népének atyja!

De nemcsak a haza szűk határain belül, messze idegenben is meg fogják halani és meg fogják érteni a magyar nemzet lelkesedését és minden országban mély gyökeret ver az a meggyőződés, hogy ez a nemzet utolsó lehelletéig hű királyához és hogy I. Ferenc József soha erősebb, hatalmssabb nem lehet, mint mikor Magyarország odaadására és király hűségére támaszkodik. Az erő és lelkesedés kiapadhatatlan forrása és a végtelen jószág és alkotmányos érzés találkoznak itt egy állam és egy uralkodó család örök alapjának megvetésére.

Ünnepi beszéd.

Kézdi-Vásárhely város képviselő testülete f. év április 11-én d. e. 9 órakor a nemzeti ünnepély alkalmából diszközgyűlést tartott, melyen Bartók Károly polgármester a következő hazafias beszéddel méltányolta azon nagy viszonyokat, miket a nemzet az 1848-iki eseményeknek köszönhet. A szépen össz-

TÁRGYA.

Márczius 15.

Felolvasta Fejér Károly kir. járásbíró a Kézdi-Vásárhelyt 1898 márczius 15-én rendezett nemzeti ünnepélyén.

(Folytatás és vége.)

Háromszék példájától lelkesítve, a többi székek is buzgolkodtak az ágyuanyag felajánlásában. Így az ágyuöntődébe került: Háromszékről 125 harang, Marosszékről 93, Udvarhelyszékről 14, Aranyosszékről 25 és Csíkszékről 56 templomi harang. Kézdi-Vásárhely — karöltve a vidék tekintélyes részével, árszenállal alakult. A honfiai aggodalom, lelkesedéssel és hősiességgel párosulva, ágyu-, löpor- és gyutacsgyárakat teremtett. Összesen 70 ágyut öntöttek.

Igy szentesítette Kézdivásárhely és vidéke a genus hominum bellicosissimum történelmileg kivívott elnevezést, a melylyel a régi történetíró a székes nemzetet tüntette ki legvitázabb hareziaságáért.

Fennebb említém, hogy az ünnepelt nagy idők dicsfényének tündöklő sugarait nem lehet egy rövid felolvasás keretében összpontosítani.

De felolvasásom befejezésül nem hagyhatom említés nélkül az 1848. július 11-iki nemzet gyűlésen történt azon hazafias eseményt, mely hasonlít ugyan azon jelenethez, mikor a rendek a múlt században a pozsonyi országgyűlésen „Vitam et sanguinem” kiáltásuk mellett — életük és vezérük felajánlásával Mária Theresia trónját és dinasztiaját a veszedelemtől megmentették; de a július 11-iki eset a haza megmentése s a hazafiság legmagasabb foku parlamentáris megnyilatkozásában Magyarországon történetében páratlanul áll. Ez pedig Kossuth rendkívül elragadó ékes szólásának tulajdonítható.

A beteg nagy szónok egy órai beszédben ismertető az ország bajait, a reakció és Jelasics követeléseit. Elmondá, hogy a pénz- és hadügyet a bécsi minisztérium számára akarják orszákkal is visszaszerezni, mert a kinek keze a nemzet zsebében s a kinek kezében a nemzet fegyvere van, az a nemzettel szabadon rendelkezhetik. Ezért támadják meg és fenyegetik minden oldalról az országot. A veszély elhárítására csak önmagunkban kell keresni az erőt.

Azért — mondja Kossuth — ünnepélyesen kijelentem, hogy midőn azt kérem, adja meg a képviselőház a 200 ezer főnyi katonát s az erre szükséges — pénzerőt...

E mondatot be nem fejezhettem, a kifáradt szónok pihenni kényszerült. A fényes szónoklat varázshatalma alatt levő házban mély esend állott be. E

csendben állott fel az ellenzék vezére Nyári Pál és jobbát az ég felé, mintegy esküre emelve kiáltja: Megadjuk! — Lelkesülten ugrálnak fel helyeikről az összes képviselők s egy emberként kiáltják: Megadjuk! Megadjuk!

Ismét mély esend lett. — Kossuth — mellén keresztbe tett karokkal és könybe uszó szemekkel, — a ház előtt mélyen meghajolva ezeket mondá:

Uraim! mondani akartam még, ne vegyék e e kérdést a minisztérium részéről olyanannak, mintha maga iránt bizalmat akarna szavaztatni. Nem! A hazának megmentését akarta megszavaztatni! — Kérni akartam még önöket, uraim, hogy ha van valahol a hazában sajgó kebel, mely orvoslásra; ha van kívánság, mely kielégítésre vár: szonvedjen még egy kissé a sajgó kebel, s várjon még egy kissé a kívánság; ne függesszük fel ezektől azt, hogy a hazát megmentünk. — Ezt akartam még kérni uraim! De önök — felálltak, mint egyetlen férfiú — és én leborulok e nemzet nagysága előtt.

Mélyen tisztelt ünneplő közönség!

Azt hiszem, hogy méltóbban nem ünnepelhetjük meg e nagy napot, minthogy emlékezetünkbe és szívünkbe vessük a nagy idők ezen nagy emlékeit.

De ez még nem elég.

Nekünk a Kossuth Lajos ajkáról elhangzott. a nagy nemzetgyűtest magasztaló kifejezést az ő

szeállított lendületes beszéd, melyet a képviselő és a megjelent közönség riadó éljenzéssel fogadott — a következő:

Tekintetes képviselő testület!

Az igaz hazafiúi érzés őszinte lelkesedésével üdvözlöm önöket nemzetünk történelmének e kiváló nevezetes napján, nagyfontosságú nemzeti ünnepén, midőn király és nemzet a multak iránti kegyeletes érzésben összeforrva, a szabad eszmék megvalósulásának örömeiben egygyé olvadva, leirhatatlan lelkesültséggel ünneplik az 1848. évi törvények megalkotásának, szentesítésének 50-ik évfordulóját.

Ünnepeljünk hát mi is benső szívbéli örömmel, lelki gyönyörűséggel s az igaz hazafiság átszellemültségével. E napon lett a törvénybe foglalt jogok szentesítésével közkinccse a nemzetnek, a miért oly rég küzdött, a miért a szív vérével oly sokszor áldozott, e napon lépett be a szabad nemzetek társaságába. Ekkor lett az ige testté; a márczius 15-iki nagy eszmék, vágyak, óhajtasok e napon váltak jogokká, midőn V. Ferdinánd király szentesítésével ellátta az elébe terjesztett törvényjavaslatokat. Valóban márczius 15-ike és április 11-ike ikertestvérek; elválasztásuk hazafiúi bűn volna.

De ne vágjunk elébe az események rendjének. Vessünk egy futó pillantást azokra az okokra, melyek az 1848-iki törvények megalkotását előidézték, elősegítették.

Tisztelt uraim! Több mint egy félszázad küdelmeit, alkotmányunkért vívott harcokat kellene elősorolnom, hogy kimutassam, hogy mik voltak az okai és előzményei az 1848-iki nagy időknek, a márcziusi nagy eszméknek; s hogy a szellemek mily felbuzdulása, legjobbjaink mily ernyedetlen kitartása kellett ahhoz, hogy előidézzék, elősegítsék a történelem e feledhetlen napjait.

De a részletezés hosszadalmas volna, mellőzöm tehát. Azonban azt hangsúlyozom, hogy ekkor ébredett fel a közszellem s lettek a vármegyei alkotmányunk védő bástyái. E korban tüntek fel ama nagyjaink, kik egyengették az utat az 1848-iki törvényekhez, a kik mint a szellemi és anyagi haladás apostolai ostromolták a nemesi jogok és kiváltságok dohos rendszerét, követelték az urbéri viszonyok eltörlését s a jogegyenlőséget, vallásszabadságot és népképviselési rendszer behozatalát.

Két párt uralja a helyzetet. Az ósdi rendszer hívei: a maradiak (konservatívok) és a haladni, újítani vágyók: a reform párt. Ez utóbbiakhoz tartozik s mint ilyen harezolt gr. Széchenyi István, a „legnagyobb magyar,” e század egyik legnagyobb embere, harezolt a bécsi reakció, harezolt főuraink konzervativizmusával szemben. Ő volt, a ki a közös teherviselés elvét a budapesti lánczhidon való vámfizetéssel érvényesítette, életre hívta.

E korban tünt fel Deák Ferencz a politikai érettség mintaképe, a jogászvilág szellemi óriása s

szellemétől kölesön kell kérnünk, hogy hálás utódokhoz illően és méltóan egy szívvel, egy lélekkel fohászokodva elrebegehessük:

Leborulunk azon nemzetgyűlés nagysága előtt; annak lelke, Kossuth Lajos szelleme előtt!

Leborulunk az akkori vitéz honvédség szelleme, dicsőséggel hordozott lobogói és hősei előtt!

Leborulunk vértanuink, az azon korbéli nagy hazafiak és dicsőült szellemeik előtt!

Fogadják ők a mostani s minden utókor örök háláját a nemes, hazafias példakért, a melyeket az utódoknak ezen nagy időkben életük, vérük és vagyoniuk feláldozásával nyújtottak!

Legyen hála, imádás és dicsőség a magyarok nagy Istenének, hogy a nehéz napokban, a vész idején a nemzetet oly nagy honfiakkal megajándékozni méltóztatott.

Éljenek az ők emlékezeit a mi szíveinkben s minden késő kora magyar utódok szívében mindenhá.

És te, imádot szent hazánk!

Megbűnhődted már a multat s jövődöt.

Élj, oh élj hát dicsőségben, örökre!

a bölcsesség megtestesülése. De mindezeket tulzárnyalta lángoló ékesszólásával, elragadó hatalmával felülmulta az örök érdemeket szerzett Kossuth Lajos. E nagy férfiak mellé sorakoztak br. Vesselenyi Miklós, gr. Bathányi Lajos, br. Ötvös József, gróf Teleki László, br. Perényi Zsigmond, az Andrássyak és a Károlyiak s törhetetlen szívóssággal követelték, sürgették nemzetünk számára a jogokat, az alkotmányt, a szabadságot.

Ilyenek voltak a viszonyok, midőn 1847. nov. 12-én Pozsonyban az országgyűlés megnyílt. A szabadságvágy duzzasztotta a kebleket, szabad eszmékkel volt telítve a levegő. Így köszöntött be az 1848-ik év. Viharos ülései voltak az országgyűlésnek. A világosság a sötétséggel, a szabadság a szolgasággal vívta élet-halál harcát. Az izgatottság e magas fokán, a kedélyek e lázas állapotában érkezett a hír, hogy a francia nép százados rabszolgaságának lánczait széttörte s a forradalom lávája Franciaországot elborította.

Ezen világra szülő esemény hatása alatt márcz. 3-án mondotta el Kossuth Lajos a felelős kormányrendszert sürgető korszakos beszédét. Az alsó ház egyhangulag elfogadta a közteherviselés, az urbéri ség eltörlése és a felelős miniszteriumra vonatkozó törvényjavaslatokat. E közben a szabadság szele Bécsbe érkezett; elseperte Metternich herezeget gyűlölt rendszerével s a bécsi nép kivívta a sajtószabadság és nemzetörtség megadását. Örömhír volt ez Magyarországra s már márcz. 14-én a pozsonyi országgyűlés a márcz. 4-iki felirati javaslatát kibővítette, követelvén, hogy Pesten évenként országgyűlés tartassék, esküdtszékek létesítsenek, a censura eltörlőttessék és Erdély az anyaországgal egyesíttessék.

Mielőtt a pozsonyi országgyűlésen ezek történetek, a pesti ifjúság, kiknek vezetői Petőfi Sándor, Jókai Mór, Irényi József, Vasváry Pál, Irányi Dániel stb. voltak, a tettek mezejére, a cselekvés mezejére lépett. A bécsi forradalom hatása alatt kimondotta határozatilag, hogy „nem hagyja magát a formák életölő keretei közé szoríttatni.”

A lelkesültség szűlte ily érzések között, a szellemek ily hangulata mellett virradt fel e történelmünkbe arany betűkkel bejegyzett márcz. 15-ike. Az ifjúság a Pelvax-féle kávéházba gyűlt, hol Jókai Mór gyűjtő beszédet mondott s Petőfi az átszellemültség magával ragadó érzésével szavalt a hatalmas riadóját: a „Talpra magyart.”

És most lelki szemünk elé tárul az ifjúságnak nemzeti zászlók alatt óriási nagy tömeg kíséretében a Landerer és Heckenast nyomdájára elé vonulása. Látjuk, mint foglalja le a nemzet nevében egy sajtót s nyomatja ki a minden igaz magyartól ismert s a nemzet kívánságát tartalmazó 12 pontot s a Petőfi híres riadóját. A sajtószabadság ez első termékeit, a nyomdafestéktől még nedves nyomtatványokat a nép kitörő örömrivalgással, dörgő éljenzéssel fogadta. Régi időtől fogva első volt ez, mely a cenzura tudta nélkül napvilágot látott.

Elmondjam-e, imit mindnyájan tudunk, hogy az ezernyi ezer tömegtől kísért ifjúságot Pest város tanácsa örömmel fogadta s kijelentette, hogy az ifjúság szerkesztette 12 pontot magáévá teszi s kérelem alakjában az országgyűléshez fel fogja terjeszteni? Leirjam-e, hogy miként vonult az óriási néptömeg a helytartó tanács elé s nyerte meg a cenzura eltörlését s a gondolat szabad nyilvánításáért fogva tartott Tancsics Mihály szabadon bocsátását? Jelezzem-e, hogy márcz. 15-ike a nemzeti színházban Bánkban előadása, Petőfi „Nemzeti dalának” elszavalása s a „Szózat” és „Hymnusz” elénekülésével mily lelkesítő ünnepélylyel végződött? Tudjuk, érezzük, hatása alatt vagyunk s azért részletekbe nem bocsátkozom.

Igy végződött márcz. 15-ike. Rendben, összhangzón, lélekemelően. Vér nem folyt. Élet nem eset áldozatul. A nagy eszmék színtmentek hirdetni a magyar nemzet dicsőségét, érettségét. De még csak eszmék voltak, vágyak, óhajtasok; testet április 11-én öltöttek, midőn V. Ferdinánd király szentesítette a törvényjavaslatokat s ez által a nemzet kívánságai jogává lettek. Ma éppen 50-ik év fordulója e történelmi fontosságú ténynek, 50-ik évfordulója az új Magyarország megszületésének. Lehetne-e magyar kebel, mely a gondolatra hevesebben nem dobogna? Lehetne-e magyar vér, mely a visszaemlékezés magasztos érzésére gyorsabban nem keringene?

Igaz, hogy véres napok gyászos emlékeztető idők következtek később. Elmultak, hála a Mindenhatónak! Hála és elismerés hazánk azon nagyjainak, a kik böles tanácsaikkal hazaszeretet sugalta tapintatos eljárásaikkal, lebontották a felreértés ama komor válaszfalát, a melyet a király és a nemzet közé a kaján irigység s nemzetünk ádáz ellenségei vontak. Megtörtént az őszinte kibékülés s nemzetünk élvezi azon jogokat, szabadságot, melyet az 1848-iki törvények számára biztosítottak.

Tisztelt képviselő testület! Megbecsülhetetlen kincs az, hogy a király és nemzet együtt ünnepelnek; hogy a mi a nemzetnek öröm, öröme az a királynak is; s hogy mire a nemzet kegyeletes érzéssel, büszke önértéssel, átszellemült lelkesültséggel tekint vissza, az gyönyörűséggel tölti el az uralkodó szívet is. Csak ily fentkölt gondolkozásu, nemes szívű, törvényt tisztelő, alkotmányt becsülő, bekeszerető király uralkodása alatt haladhatot nemzetünk a kultura, ipar és közgazdaság terén azon magas színvonalra, hogy hazánk előtt a külföld is kapot emel. Csak egy nemzet jogai iránt igazi érzeléssel bíró, a törekvést nemesen méltányló uralkodó olvadhat össze nemzetével a mult iránti kegyeletes érzésével; csak kezét a nemzet úterén tartó király kívánja néptől oly boldoggá tenni, mint a mi Felsőges királyunk. Azért e nagy nemzeti ünnepen magyar emberhez illő őszinte lelkesedéssel mondjuk: Éljen a király! Éljen a haza! Éljen a szabadság, egyenlőség és testvériség!!

CSARNOK

A DIVAT.

A kéziratosrhehelyi jótékony négyzet 1898. márcz. 26-án tartott társas-estén lyén felolvasta Kiss Jenő polg. isk. tanár.

(Folytatás.)

Divat. Nem rossz téma, most, hogy egy kissé jobban meggondolom feladatomból lényegét, jut eszembe csak, hogy oly gazdag e tárgy apró részletek, sőt egészben is, mint egy díszbe, virágba öltözött fa a maga pompájában. Hisz a divat az élet, a társadalom alakja. Erről ne tudnák! én beszélni? De még mennyit. S lám, mégis milyen hamar megijedek. Embri gyengeség. Lehet csak azért, mert azt tartom, hogy jobb félni, mint megijedni. Nem oda Buda! — Én ma erős akarok lenni. Igenis az. Az erős pedig nem fél az idők mohától. Erős, de miért? Hisz kegyetek erőbeli produktumokat nem várnak tőlem, hanem okos szót a divatról. Az ám, okos szót a divatról. Vegyük tehát bonczkés alá a divat szó értelmét: fa-e, növény-e állat-e, s ha az, hol van s merre van a hazája. Nekem úgy tűnik föl, ha növény, mindenesetre olyan növény, melynek törzsét levelei ugy elföldik, hogy azt ember még soha se látta, virágai is csak levelein vannak; ha állat, akkor olyan állat, mely csak lábból és fülből áll, a test többi részei láthatatlanok. Ugyan kérem segítsenek ki, hogy egy megkapó hasonlatra utaljak. Nem teszik? Hát akkor maradunk az általános meghatározás mellett. E szerint a divat az élet alakja, tényeit a nemzeti hagyományokra nem építi, a kényszer nem ismeri, hanem a változó, minden napi szeszély által kormányoztatik. A divat kormányzója ő felsőge testvér Bachussal. A kettő közt a különbség csak az, hogy míg Bachus lelki világunkat varázsolja át paradicsommá s ott gyémántba foglal mindent: szépet, sovágót, kiesit és nagyot; addig a divat istennője testünket és környezetünket ékesíti fel. Amaz borbá fojtja lelki szomjainkat, ez testi fogyatkozásainkat cziczomázza fel. Hasonlat a kettő között, hogy mind a kettő pénzbe kerül s mindkettő a természetes való esküdt ellensége anélkül, hogy ugy az egyik, mint a más folyton csak rossz fát tenne a tűzre, sőt vannak esetek, hogy mindkettő rendes uton halad.

A divat feltétlenül uralkodik ruházódásainkon, de alig van tér a közéletben, hol helyet ne követelne magának. Szobáink bebutorozása, festése, ételeink elkészítése, feladásának sorrendje, ünnepélyek rendezése, levelek alapja, hajviselésünk, ékszereink színe, kéz, száj, fogás, beszéd-modor, mind-mind a divat hatása alatt állanak. Sőt még a művészet terére is, hol csak a gondolkodó éssznek, műzilsznek, művészies felgásnak van helye, átültette, vagy legalább így ezekben átülteti a maga szeszélyeit. Így

voltak, vannak divatos írók, költők, philosophusok, művészek stb., de itt már az előbb említettem körülmények miatt a divat talajjal nem bír. Annál több jogot követel a ruházkodás terén, itt feltétlen ur. Ő parancsol s mi két rétt görnyedve hajlunk meg szeszélyes önkényei előtt. Nem keressük a helyest, az észszerűt, vagy a még meglevő ruhadarabjaink hasznavehetőségét. — Alig fedte kétszer-háromszor testünket, hűtlenek leszünk szegény felső ruhánkhoz. Sarokba vele, kimondjuk rá a végítéletet: ki ment a divatból.

Milyen is az a divat a mult iránt, hűség iránt nem viseltetik kegyelettel. Kiveszi az éhező gyermek szájából a kenyeret, ma hintóba erőszakol s nem nézzük, holnap már a koldusbot lesz egyedüli járműünk, melylyel életünk szekerét napról-napra előbbre toljuk. A divat olyan, mint fergeteg után feltornyosuló áradat, mindent elsodor, mit útjában talál; átfejlődésében nem ismer határt, szeszélyes, mint a vad gyermek, majd így, majd amugy játszik a világgal. Feltétlen kényur, mindnyájan többé-kevésbé engedelmeskedünk neki.

Ósidóktól fogva a férfiak inkább Baehus istenének, a nők pedig a divat istennőjének emeltek nagyobb előszeretettel oltárt.

(Folyt. köv.)

Ujdonságok.

— **Április 11-ike.** E napot, melyet a törvényhozás nemzeti ünnepé avatott — igen szépen ülték meg Kézdivásárhelyen. Reggel 9 órakor ünnepies disz-közszyulést tartott a képviselő testület, melyben a képviselőkön kívül szép számú hallgatóság is vett részt. — Délelőtt 10 órakor a közgyűlés után a képviselő testület és városi tanács élén Bartók Károly polgármesterrel, ki diszmagyarban volt — levonult a r. kath. templomba, hol hálaadó istentisztelet tartatott, innen pedig a menet az ev. ref. templomba vonult, mely már ekkor zsufolva volt ünneplő közönséggel. Itt Kovács István másod lelkész tartott egy gyönyörű hazafias beszédet. A hallgatóság igazán emelkedett hangulatban hagyta el az isten házáat. Meg kell itt jegyeznünk, hogy az ünnepeken, a városi tanácson és honvéd tiszti karon kívül, egyetlen hatóság sem volt képviselve. Este a város ki volt világítva. Általában megjegyezhetjük, hogy az április 11-iki ünnepély minden tekintetben szépen, impozánsan sikerült.

— **Időjárásunk** egy kissé enyhült. A husvét első és második napján uralkodott hideg, szeles és esős idő után az ünnep harmad napján szép verő-

fényes idő következett, de még ez sem jelentett általános derülést, mert maig is hol derül, hol borul. Szóval április nem tagadja meg az idén sem magát.

— **A sorozás,** — mely a közbejött ünnepek miatt nagy péntektől mult szerdáig szünetelt — e hó 13-án ismét megkezdődött s tartani fog 15-ig. E napon Kézdivásárhely város részéről ujjonezoznak s ezzel a sorozás Háromszék megyében véget is ér.

— **Temetés.** Alsócsernátoni Damokos Gyula, az oly korán és oly tragikus végett ért ifju temetése f. hó 10-én folyt le Alsócsernátonban óriási részvét mellett. Részt vett a temetésen az egész vidék intelligenciája s a mily igaz volt az a nagy-rabecsülés és szeretet, mely a nagyreményű ifju iránt életében nyilvánult, ép oly mély és valódi volt a részvét az elhalt és a mélyen sujtott család iránt. Béke és áldás poraira.

— **A kézdivásárhelyi jótékony célu nőegylet** folyó hó 17-én vasárnap este 8 órakor kezdődőleg a Nemzeti szálló nagytermében tiszteletes Székely Jánosné önagsága alelnöknő védnökségével társas estélyt rendez, mely alkalomra a nőegylet tagjait és az estély programja iránt érdeklődő nagy közönséget tisztelettel meghívja a rendezőség. Tárgysorozat: 1. A társasestélyt megnyitja Balogh Vendel nőegyleti titkár. 2. Felolvas Nagy Károly árvaházi igazgató. 3. Szaval Ambrus Róza kisaszszony. 4. Nép dalokat énekel a dalkör. 5. Elnök zárszó.

Nyiltér*)

A „Székelyföld“ 29-ik sz. Válasz című cikkére az igen tisztelt olvasó közönségre való tekintetből a következőkben felelek:

Az óvás közzétételére engem nem a kenyéririgység vezetett, mert én a közönség pártolását teljes mértékben élvezem, közzé kellett az óvást tennem azért, mert a szédelgést, a pávatollakkal való okatlan diszolgést igazságérzetem nem tűri. Papp Ferencnek, mint fényképésznek, arany, ezüst érmei és kitüntetései nem voltak s nincsenek, a közönség félrevezetése végett hirdetésein e czimeket bitorolja. E miatt az illetékes hatóságnál panaszt is emeltem s ő nem volt képes ott érmeit és okmányait felmutatni, azoknak előszerzésére időhaladékot kért, mialatt el-

ment Kolozsvárra s ott két gyanus egyénnel egy közjegyzői tanusítványt állíttatott ki, mely szerint nevezettek igazolják, hogy Papp Ferencnek voltak kitüntetései; minő kitüntetései, arról nem szólnak. De a kitüntetések létezését nem is szokták ily módon igazolni s ezzel azonban az ügy nem nyert befejezést, mert az arany és ezüst érem nem eotilion-jelvény, melyet egy gombostű által feltűzhetünk. A valódi érmek tulajdonosa a kitüntető hatóságtól jegyzőkönyvi kivonatot szerezhethet s önigazolással elfogadható; az igaz, hogy Papp Ferenc, mint volt cipész, cipő munkálataért a győri iparkiallítás dícsérő oklevelet nyert, de ezt szerény nézetem szerint, nem lehet a fényképészet terén elért sikereinek díja gyanánt feltüntetni.

Ha már Papp Ferenc a lábtyművésztől a fényképészethez szegődött, legalább az oklevelét hagyja a cipész üzletnél, mert ez már nem is kontárság, hanem szemfényvesztés.

A fényképészetet, igaz, hogy nem akadémián tanultam, de azért műtermeim a kor színvonalán állanak s Papp Ferenc egy időben nálam segédkezett, de jobb lett volna hallgatnia, mert nagyon elhagyatott állapotban került hozzám s nagy nehezen sikerült lábra állitanom, de sajnos, tisztességtudásra, a megrögzött cipész hóbortjai miatt, megintanom nem sikerült.

Hogy mit ért Papp Ferenc az alatt, hogy én a társadalomra meg vagyok halva, arra csak egy esetben felelhet, ha fölcsap halottkémnek, különben mint volt alattvalóm erre nem ő, hanem sokkal magasabb álló tekintélyek vannak hivatala.

Bogdán Ferencz.
fényképész.

*)E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk

HIRDETÉSEK.

Pályázat.

Esztelneki templomkerítés és torony kijavítására pályázat hirdettek, pályázók folyamodványait április 30-ig a plebánia hivatalhoz terjesszék be. Május 1-én délután 2 órakor a plebániális lakban tartandó hitközségi gyűlésben a munkálat árlejtés útján kiadatik. Esztelnek, 1898. Április 6-án.

Bálint Ignác,
plebánus.

(60.) — 3.

SZIVATTYUKAT

házi, ipari, mezőgazdasági, építkezési és egyéb nyilvános célokra kéz-, járgány és erőhajtásra,

TÜZFECSKENDŐKET

városi, községi, gazdasági és gyári tűzoltóságoknak

harangokat és harangállványokat

templomok, iskolák stb. részére.

Bümentesen működő pöczegödör tisztító készülékeket, utcái öntözőkocsikat, sárkaparókat

— készit és ajánl a —

BUDAPESTI SZIVATTYU- és GÉPGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG (ezelőtt **Walser Ferencz**)

Budapest, VI., Külső váczit 45.

(25 13—40)

Árjegyzékek és költségvetések ingyen és bérmentve.

Sz. 1404—898
I.

Pályázati hirdetés.

Háromszékvármegye főispánja 6 nagyméltóságának 538—898 sz. magos rendelete alapján Kézdi-Vásárhely r. t. város tanácsa hivatal létszámába főjegyzői választás útján üresedésbe jött rendőrkapitányi állásra pályázatot nyitok; felhívom tehát azokat, kik ez állomást elnyerő óhajlják, hogy okmányokkal fel-

szerelt pályázati kéréseiket 1898. április hó 28-ig alólírtához annyival inkább nyujtsák be, mivel a később beérkező pályázatok figyelembe nem vétetnek.

Ez állomással 800 frt évi fizetés, 200 frt lakbér-illetmény és annak idején nyugdíj élvezete van összekötve.

Kézdi-Vásárhely, 1898. április hó 9-én.

Bartók Károly,
polgármester.

Van szerencsém úgy a helybeli, mint vidéki t. közön-
ség szives tudomására adni, hogy Kovásznán

ÁLLANDÓ FOGGYÓGYÁSZATI TERMET

nyitottam a hol a foggyógyászat körébe vágó minden műve-
letet úgy operatív, mint technikai ágban elvállalok.

Rendelés minden nap reggeltől estig

Dr. Morvay István

25 55—* egyetemes orvos-tudor, fog- és szájbetegségek speciálistája.

Vas Ferencz ur lakása alatt levő szobák
Sz.-György naptól lakásnak vagy üzletnek
kiadók.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos
szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy ka-
napó, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle di-
vány ottománok, faragott, tömören hajlított faszékek és függöny-
tartók, tükrök, toleitt-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok,
és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és
vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak
32 rugós matráczezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület föld-
(88 42—100) szintjén van.

1.000,000

Korona

Egy millió

nyerhető.

A 2-ik magy. kir. szab.
osztálysorsjáték
50.000 nyerevénye-
nek jegyzéke.

A játéktörv 9 §. szerint a leg-
nagyobb nyerevény

1.000,000 Korona

A nyerevények köztételezőleg
vannak beosztva.

Nyerevények:	Korona.
1 á	600.000
1 "	400.000
1 "	200.000
2 "	100.000
1 "	90.000
1 "	80.000
1 "	70.000
2 "	60.000
1 "	40.000
5 "	30.000
1 "	25.000
7 "	20.000
3 "	15.000
31 "	10.000
67 "	5.000
3 "	3.000
432 "	2.000
763 "	1.000
1238 "	500
90 "	300
47350 "	200 170 130
	100, 80, 40 kor.
50.000 nyer. és	13.160.000 kor.
jutalom	ért.
melyek hat osztályban kisor- soltatnak.	

A 2-ik magy. kir. szab.
osztálysorsjátékban

a sorsolási program szerint egy millió
koronát, tehát hatalmas összegű kész-
pénzt nyer a legnagyobb nyerevény a
játéktörv 9 §. szerint; ennél fogva ezen
osztálysorsjáték nagyon előnyös nyerési
esélyeket nyújt; és pedig:

100.000 50.000

eredeti sorsjegy pénzyerevény.

A sorsjegyek felének nyernei kell.
Az összes 50.000 nyerevény a mellé-
álló jegyzékben fel van sorolva és a kor-
mány ellenőrzése mellett hat egymásután
következő rövid időközben kisorsoltatik,
mídig is a nyert összeg a szerencsés
nyerőnek készpénzben kifizetetik.

Eredeti sorsjegyeket következő ere-
deti áron adunk el:

Egész eredeti sorsjegy 6 frt — kr.
Fél " " 3 frt — kr.
Negyed " " 1 frt 50 kr.
Nyolczad " " 0 frt 75 kr.

Az összegnek postautalványon való vételét után
azonnal megküldjük a rendes eredeti sorsjegyet
az első húzabáni érvényre. Kívánatra utánvé-
tel is küldjük a sorsjegyeket.

Minden sorsjegyküldeményhez az eredeti hú-
zási programot is megküldjük és minden húzás
után vevőink azonnal megkapják az eredeti húzási
lapjarmot.

Gyakran ezeket kockázatlannak merész vá-
latokba, a midőn a kiállításba helyezett nyerevény
nagyon kérdéses. Ennél fogva kockázatlannak egy
sorsjegy vételével aránylag oly csekély összeggel,
a mely által hirtelen nagy tőkét nyerhetünk.

Sorsjegykészletünk nagyon csekély és gyorsan
elfogyhat, tehát ajánljuk, hogy a rendeléményre
ne késünk és kérjük azokat, lehetőleg azonnal,
azonban mindenesetre

legkésőbb f. év április 25-ig

hozzánk beküldeni.

FEHÉRLAJOS és TÁRSA

a m. k. szab. osztálysorsjáték főelárusító.

BUDAPEST,

Gizella-tér 5. szám.

4—7.

7 11—*

K á v é

közvetlen behozatala.

A legnemesebb fajokban mélyen leszállított árak mellett.
Szétküldés 5 kilós csinos zsákokban teljese elvámolva és
bérmentesen szállítva az ország összes postafiókaira.

	kilója
Santos természetes, tisztított, igen jó ízű	1.25
Rio láve nagyon szép, jó ízű s igen ajánlható	1.40
Salvadore igen erőteljes, kiadó, tiszta ízű	1.50
Nyugatindiai finom, egyenlő apró szemű zamatos	1.60
Guatemala finom, igen szép erős	1.65
Jamaikai kiváló finom faj, igen jó ízű erőteljes	1.80
Portorico finom, közepes szemű, világos	1.60
legfinomabb, erős, nagyszemű	1.85
Ceylon igen nemes faj, nagyon erős	1.95
Kék java egész nagy szemű különlegesség	2.10
Cuba apró szemű, finom	1.65
közepes szemű, finomabb	1.80
Cuba nagy szemű, még finomabb	1.95
Cuba egész nagy szemű, legfinomabb	2.10
Arany java valódi, sárga, zamatos enyhe ízű	1.80
Mocca, valódi arabiai, apró szemű	1.85
Gyöngy nagyon szép, igen finom faj erős	1.75
Gyöngy nagyszemű legfinomabb, nagyon erős	2.10

A kávék kiválasztására különös gondot fordítok és a
legelősebb fajt is egészen nyugodtan ajánlhatom a felelek
azoknak tökéletes jószágáért.

Mivel tisztelem szigorúalapelve a szolid, igazságos és
lelkismeretes vezetéssel alapszik, így bízom a tisztelt közön-
ség szives támogatásában, hogy b. rendeléményeivel a Triesti,
Hamburgi és Altonai cégek helyett inkább engem tisztel
meg.

Levelezéseknél pontos címet és az utolsó posta meg-
jelölését kérem.

GÁL JÁNOS Fiume

ÚJ VILÁGITÁS! TÜNDÉRIES FÉNY!

ELECTRA

gázfejlesztővel, mely felülmul minden eddigi vi-
lágítószert, fénye a vilánnal azonos, de sokkal
kellemesebben hat a szemre.

TELJESEN VESZÉLYTELEN ÉS MINDEN

EDDIGI KÉSZÜLÉKET FELÜLMUL,

melynek folytan szobák, kávéházak, vendéglők,
szállodák és magánlakások világítására igen al-
kalmas.

Kitűnő működésért jótállok.

Ezen legjobbnak elismert készülék költségvetésé-
vel kívánatra készséggel szolgálom.

Továbbá ajánlom gőzerőre berendezett nyomdá-
m t, a hol minden fajta nyomdai munkákat, ugymint:
könyveket, folyóiratokat, körleveleket, meghívókat a
leggyorsabb kiállítástól a legdiszesebbig lehető leg-
jutányosabb árban elvállalok; továbbá figyelembe
ajánlom úgy a községi előljáróknak, valamint ügy-
védeknek és magánosoknak a részükre szükségelte-
tő nyomtatványok nagy raktárát.

Kiváló tisztelettel:

IFJ. JANCÓ MÓZES,
nyomdatulajdonos.

Levelezéseknél pontos címet kérek.